

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
E. SHARPSTON
представено на 22 октомври 2015 година¹

Дело C-94/14

Flight Refund Ltd
срещу
Deutsche Lufthansa AG

(Преюдициално запитване, отправено от Kúria (Върховен съд, Унгария))

„Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Съдебно сътрудничество по граждански дела — Вземане за обезщетение за закъснение на полет — Европейска заповед за плащане, издадена в държава членка, която няма връзка с вземането — Определяне на компетентен съд, пред който да продължи производството“

1. Настоящото преюдициално запитване, отправено от Kúria (Върховен съд на Унгария), повдига необичайни въпроси, свързани с Конвенцията от Монреал², Регламент „Брюксел I“³, Регламента за въздушните пътници⁴ и Регламента за европейската заповед за плащане (наричан по-нататък „Регламентът за ЕЗП“)⁵.

2. Сложните — и доста озадачаващи — обстоятелства в главното производство могат да се обобщят по следния начин. Унгарска пътничка на закъснял полет от Нюарк (Ню Джърси, Съединени американски щати) до Лондон (Обединено кралство) претендира право на обезщетение на основание Регламента за въздушните пътници от въздушен превозвач, установен в Германия. Тя прехвърля това право на установено в Обединеното кралство дружество, което получава европейска заповед за плащане, издадена от нотариус в Унгария по предвидената в Регламента за ЕЗП процедура. Компетентността на нотариуса е установена въз основа на (подвеждащ) превод на унгарски език на уреждащата компетентността разпоредба от Конвенцията от Монреал. Въздушният превозвач подава възражение срещу европейската заповед за плащане и отрича да е извършвал въпросния полет. При такива обстоятелства съгласно Регламента за ЕЗП производството трябва да продължи „пред компетентните съдилища на държавата членка по произход“ (а именно Унгария, където е издадена европейската заповед за плащане). Регламент „Брюксел I“ обаче не предоставя на който и да

¹ — Език на оригиналния текст: английски.

² — Конвенция за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз, изготвена в Монреал на 28 май 1999 г., подписана от Европейската общност на 9 декември 1999 г. на основание член 300, параграф 2 ЕО, одобрена от нейно име с Решение 2001/539/ЕО на Съвета от 5 април 2001 година (ОВ L 194, стр. 38; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 8, стр. 112).

³ — Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74 и поправка в ОВ L 10, 2014 г., стр. 32).

⁴ — Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

⁵ — Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане (ОВ L 399, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 9, стр. 108).

било съд в тази държава членка компетентност да разгледа искането за обезщетение. Компетентният съд следва да се определи от Kúria, но той счита, че не е в състояние да направи това без допълнителни насоки относно тълкуването на релевантните разпоредби на правото на ЕС.

Правна уредба

Конвенцията от Монреал

3. Съгласно член 19 от Конвенцията от Монреал превозвачът е отговорен за вреда, причинена от закъснение при въздушния превоз на пътници, багаж или товари.

4. Член 33 от Конвенцията от Монреал е озаглавен „Юрисдикция“. Член 33, параграф 1 предвижда: „Дело за обезщетение трябва да се заведе по избор на ищеца на територията на една от държавите — страни по конвенцията било пред съда по постоянно седалище на превозвача, или по неговото основно място на дейност, или по мястото на дейност на превозвача, чрез което е сключен договорът, или пред съда в местоназначението“.

5. Следователно тази разпоредба предлага две основни възможности — съдилищата по седалището или по основното място на дейност на превозвача или тези по местоназначението. И в двата случая съдилищата трябва да бъдат на територията на една от държавите — страни по конвенцията.

6. Член 33 обаче е преведен на унгарски език по такъв начин, че „на територията на една от държавите — страни по конвенцията“ може да изглежда като самостоятелна (трета) възможност за ищеца, а не като условие, отнасящо се до двете възможности, които следват⁶. Така, за разлика поне от текстовете на английски, френски и испански език⁷, от текста на унгарски език може първоначално да изглежда, че дело за обезщетение може да се заведе по избор на ищеца а) на територията на една от държавите — страни по конвенцията, б) пред съда по седалището или по основното място на дейност на превозвача, в рамките на която е сключен договорът, или в) пред съда в местоназначението. (При повторен прочит обаче подобно тълкуване може лесно да се отхвърли, доколкото възможности б) и в) биха били релевантни само ако делото е заведено извън територията на която и да е държава — страна по конвенцията — и следователно в държава, необвързана от Конвенцията от Монреал.)

Регламент „Брюксел I“

7. По общо правило съгласно член 2, параграф 1, член 3, параграф 1 и член 5, параграфи 1 и 5 от Регламент „Брюксел I“, разглеждани заедно, иск за обезщетение, произтичащо от договорно задължение, срещу лице, което има местоживеене в държава членка, може да бъде предявен само в съдилищата на тази държава или в тези по мястото на изпълнение на въпросното

6 — Изглежда, че има две „официални“ унгарски редакции на Конвенцията от Монреал, като едната е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*, Специално издание на унгарски език, 2004 г., глава 7, том 5, стр. 492, а другата — в 2005. évi VII. törvény (Закон № 7 от 2005 г.), с който конвенцията е въведена в унгарското право. Нито една от тези редакции на Конвенцията от Монреал обаче не е автентична. Самият текст на член 33, параграф 1 в двете редакции се различава значително, но и в двете думите „either ... or ...“ [било... или...] в текста на английски език са преведени с „vagy ... vagy ...“. В публикувания в Официален вестник текст няма запетая пред първата еднородна част „vagy“, така че тя би могла да се разбира по-скоро като „or“ [или], отколкото като „either“ [било]. В редакцията в Закон № 7 от 2005 г. обаче има запетая, макар в акта за преюдициално запитване Kúria да го цитира без запетая. И в двете редакции има запетая пред втората еднородна част „vagy“.

7 — Другите автентични текстове са на арабски, китайски и руски език. Съответствието на „either ... or ...“ [било... или...] на френски език е „soit ... soit ...“, а на испански език — „sea ... sea ...“. В текстовете и на двата езика има запетая пред първата съставка от двойния съюз и по този начин става ясно, че „на територията на една от държавите — страни по конвенцията“, е условие, което се отнася и до двете следващи възможности.

задължение. При предоставяне на услуги това място е в държавата членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени. Освен това при спорове, произтичащи от дейността на клон, агенция или друг вид представителство, иск срещу такова лице може да бъде предявен в съдилищата на мястото, където се намира клонът, агенцията или представителството.

8. Макар да има множество възможни изключения от това общо правило, само три изглеждат, поне на теория, релевантни за главното производство.

9. Първо, съгласно член 16, параграф 1 потребител може да заведе дело срещу другата страна по договора или в съдилищата на държава членка, в която тази страна има местоживееене, или в съдилищата по мястото, където има местоживееене потребителят. Съгласно член 15, параграф 3 обаче това изключение не се прилага по отношение на договор за транспорт, различен от договора, който в цената си включва предоставянето на комбинация от пътуване и настаняване. В настоящия случай няма данни дали разглежданият полет може да съставлява част от такъв туристически пакет.

10. Второ, член 23 (във връзка с член 17, що се отнася до потребителски договори) урежда условията, при които страните по правоотношение могат да се договорят, че съд или съдилищата на държава членка са компетентни да разрешават спорове във връзка с това правоотношение. В настоящото дело няма данни дали съществува подобно споразумение.

11. Трето, съгласно член 24, извън компетентността, която произтича от други разпоредби на Регламента, компетентен е този съд на държава членка, пред който се яви ответникът, освен когато ответникът се явява, за да оспори компетентността на съда. От друга страна, съгласно член 26, параграф 1, когато срещу ответник с местоживееене в една държава членка е предявен иск в съд на друга държава членка и той не се яви, съдът служебно прогласява, че не е компетентен, освен ако компетентността му произтича от разпоредбите на Регламента.

12. Друга разпоредба, потенциално релевантна за главното производство, е член 27, параграф 1, който предвижда: „Когато дела с един и същ предмет и между същите страни, са заведени в съдилищата на различни държави членки, всеки съд, различен от първия сезиран съд, спира разглеждането на делото служебно, докато бъде установена компетентността на първия сезиран съд“.

Регламентът за въздушните пътници

13. С Регламента за въздушните пътници се признават минимални права за пътниците, когато им е отказан достъп на борда или техният полет е отменен или закъснъл (член 1, параграф 1). Той се прилага за пътници, заминаващи от летище, намиращо се на територията на държава членка, към която Договорът се прилага (член 3, параграф 1, буква а), или пристигащи на такова летище от летище в трета страна, ако опериращият въздушен превозвач на съответния полет е превозвач от Общността (член 3, параграф 1, буква б). Превозвач от Общността за тази цел е въздушен превозвач с валиден лиценз за опериране, издаден от държава членка (член 2, буква в).

14. При отмяна на полет член 5, параграф 1, буква в) дава на пътниците право на обезщетение по член 7. Съгласно член 7, параграф 1, буква в) за полети над 3 500 километра, които не са на територията на Общността (категорията, в която попада разглежданият в главното производство полет), обезщетението следва да е в размер на 600 EUR. Съгласно член 7, параграф 2, буква в) обаче за същата категория полети тази сума може да бъде намалена с 50 %,

ако на пътника се предложи премаршрутиране до крайния пункт на пристигане с друг полет, чието време на пристигане не превишава времето на пристигане по разписание на първоначално резервирания полет с четири часа. За останалите категории полети закъснението при пристигане е съответно два или три часа, в зависимост от случая.

15. Текстът на член 6 се отнася до задълженията на опериращите въздушни превозвачи в случай на очаквано по разумни причини закъснение на даден полет след времето за излитане по разписание. Тези задължения се прилагат за полети над 3 500 километра, които не са на територията на Общността, когато закъснението при излитане е повече от четири часа. В зависимост от конкретните обстоятелства превозвачите трябва да предложат грижи (под формата на напитки, настаняване, транспорт и др.) и/или възстановяване стойността на билетите или премаршрутиране.

16. Този член не предвижда пътниците да получат обезщетение при закъснение и не се отнася до закъснение след времето на пристигане по разписание. С оглед обаче на целта на Регламента за гарантиране на високо равнище на защита на пътниците, независимо дали им е отказан достъп на борда или полетът им е отменен или закъснял, Съдът тълкува членове 5, 6 и 7 заедно в смисъл, че пътниците на закъснели полети могат да се приравнят на пътниците на отменени полети за целите на прилагането на правото на обезщетение и следователно могат да се позоват на правото на обезщетение, предвидено в член 7 от Регламента, когато поради закъснението на полета им претърпяват загуба на време, равна на или по-голяма от три часа⁸.

17. Регламентът за въздушните пътници не съдържа конкретни правила за компетентност в случай на спор относно прилагането ѝ.

Регламентът за ЕЗП

18. Целта на Регламента за ЕЗП е по-специално да опрости, ускори и намали разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания (член 1, параграф 1, буква а). Съгласно член 2, параграф 1 във връзка с член 3, параграф 1 той се прилага към граждански и търговски дела, по които поне една от страните има местоживеене или обичайно пребивава в държава членка, различна от държавата членка на сезирания съд. С член 4 се създава процедура за европейска заповед за плащане „за събиране на парични вземания с определен размер, които са били дължими в момента на подаване на иска за европейска заповед за плащане“. Въпреки това ищец не е възпрепятстван да предяви такъв иск, като използва друга процедура, която съществува по националното законодателство или по правото на ЕС (член 1, параграф 2). В съответствие с член 5, параграф 1 държавата членка, в която е издадена европейска заповед за плащане, е „държавата членка по произход“, а в член 5, параграф 3 „съд“ се определя като „всеки орган в държава членка, който е компетентен по отношение на европейски заповеди за плащане или свързаните с тях въпроси“.

19. Член 6, параграф 1 предвижда: „За целите на прилагането на настоящия регламент компетентността се определя в съответствие със съответните правила на правото на Общността, по-специално на Регламент (ЕО) № 44/2001“.

⁸ — Решения Sturgeon и др. (C-402/07 и C-432/07, EU:C:2009:716, т. 40—69) и Nelson и др. (C-581/10 и C-629/10, EU:C:2012:657, т. 28—40). Вж. също решение Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106). В решение Sturgeon и др. (т. 57 и 58) Съдът установява недиференциран критерий за загуба на време от три часа или повече за всички полети (за разлика от диференцираните закъснения от два, три или четири часа в зависимост от категорията на полета, определени в членове 6 и 7 от Регламента за въздушните пътници) чрез изчисление въз основа на член 5, параграф 1, буква в), подточка iii), отнасящ се до премаршрутиране вследствие на отмяна на полет, за която пътниците са информирани, което им позволява да заминат не по-късно от един час преди началото на полета по разписание и да достигнат техния краен пункт на пристигане за по-малко от два часа след времето за пристигане по разписание. Като събира тези два периода от един час и два часа, Съдът приема, че е налице „загуба на време“ от три часа независимо от категорията на полета, по отношение на който следва да бъде изплатено определеното в член 7 обезщетение в случай на закъснение при пристигане.

20. Съгласно член 7, параграф 1 молба за издаване на европейска заповед за плащане се изготвя съгласно формуляра в приложение I. Освен подробности, свързани със самото вземане, в молбата трябва да се посочат основания за компетентността на съда. В раздел 3 от формуляра са изброени 13 възможни основания, които не изискват допълнително уточняване, докато основание 14 е „Друго (моля, уточнете)“. В „Указания за попълване на молбата“, които също се съдържат в приложение I, се посочва по-специално: „Ако молбата е свързана с вземане срещу потребител във връзка с потребителски договор, тя трябва да бъде подадена до компетентния съд на държавата членка, в която е местожителството на потребителя. В останалите случаи молбата трябва да бъде подадена до съда, който е компетентен в съответствие с правилата на [Регламент „Брюксел I“]. [...]“.

21. Съгласно член 8 съдът, сезиран с молба за издаване на европейска заповед за плащане, проверява възможно най-бързо и въз основа на молбата дали са изпълнени изискванията, посочени по-специално в член 6 (относно компетентността), като проверката може да представлява „автоматизирана процедура“ (въпреки че не се указва какво може да обхваща такава процедура). Член 11 предвижда, че ако изискванията не са изпълнени, молбата следва да се отхвърли, но че отхвърлянето не подлежи на обжалване и не съставлява пречка за каквото и да било по-нататъшно производство. Ако обаче определените изисквания са изпълнени, съгласно член 12 европейската заповед за плащане следва да бъде издадена и връчена на ответника.

22. Член 16 е озаглавен „Възражение срещу европейската заповед за плащане“. В съответствие с член 16, параграфи 1—3 в 30-дневен срок от връчването на заповедта ответникът може да подаде възражение до съда по произход, като използва стандартен формуляр, в който трябва да посочи единствено, че оспорва вземането, без да указва причините за това.

23. Член 17, параграф 1, първа алинея предвижда: „Ако възражението е вписано в крайния срок по член 16, параграф 2, производството продължава пред компетентните съдилища на държавата членка по произход в съответствие с правилата на редовното гражданско производство, освен ако ищецът не е поискал изрично прекратяването на производството в такъв случай“ (което може да направи, като попълни допълнение 2 към стандартния формуляр на молбата). Съгласно член 17, параграф 2 подобно прехвърляне към гражданско производство се регулира от правото на държавата членка по произход.

24. Ако не е подадено възражение в определения срок, член 18, параграф 1 изисква съдът по произход да обяви европейската заповед за плащане за подлежаща на изпълнение.

25. Член 20 предвижда „[п]реглед в изключителни случаи“. По-специално член 20, параграф 2 гласи: „След изтичането на крайния срок по член 16, параграф 2 ответникът [...] има право да поиска преглед на европейска заповед за плащане от компетентния съд в държавата членка по произход, когато заповедта за плащане очевидно е била издадена погрешно, като се имат предвид изискванията, предвидени в настоящия регламент или в резултат на други извънредни обстоятелства“. Съгласно член 20, параграф 3, ако съдът прецени, че прегледът е основателен, европейската заповед за плащане е невалидна; в противен случай тя остава в сила.

26. Член 26 предвижда: „Всички процесуални въпроси, които не са изрично разгледани в настоящия регламент, се регулират от националното законодателство“.

Унгарско право

27. С член 59, параграф 1 от Закон № 50 от 2009 г. за заповедта за плащане (2009. évi L. törvény a fizetési meghagyásos eljárásról) се урежда компетентността на нотариусите да издават европейска заповед за плащане в Унгария.

28. Съгласно член 38, параграфи 1 и 3 от същия закон при възражение срещу заповедта за плащане нотариусът изпраща преписката на съда, посочен от молителя, или, ако съдът не е определен, преписката се изпраща на териториално компетентния съд съгласно правилата, определени в Закон № 3 от 1952 г. относно Гражданския процесуален кодекс (1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról).

29. По силата на член 30, параграф 2 от посочения кодекс в производство срещу юридическо лице, което няма седалище на територията на Унгария, териториално компетентен следва да бъде съдът по седалището на ищеца, когато е местно юридическо лице, или съдът по адреса или по местопребиваването на ищеца, когато е местно физическо лице.

30. Съгласно член 36, параграф 2 производство относно вземане, произтичащо от сделка, която е сключена от икономически оператор при упражняване на дейността му, може да бъде образувано пред съда по мястото на сключване или на изпълнение на договора. Съгласно член 37 искът за обезщетение може да се предяви пред съда по мястото на настъпване на вредоносното събитие и пред съда по мястото на настъпване на вредите.

31. Член 43, параграф 1 изисква сезираният съд да разглежда служебно въпроса дали е териториално компетентен, но може да проверява верността на фактите, изтъкнати в подкрепа на твърдението, че е или съответно не е териториално компетентен, само когато са в противоречие с общоизвестни факти или с факти, които са служебно известни на съда, или когато са неправдоподобни или още когато са оспорени от другата страна по спора.

32. При спор относно компетентността член 45, параграф 1 и параграф 2, буква в) изискват Kúria да определи компетентният съд.

33. Съгласно член 130, параграф 1 сезираният съд отхвърля молбата, без да провежда съдебно заседание, когато по-специално е видно, че i) компетентността на унгарските съдилища е изключена по силата на разпоредба на закона или на международна конвенция, ii) друг съд или орган е материално компетентен да се произнесе по спора относно предявеното от ищеца вземане или iii) друг съд е териториално компетентен да се произнесе в съдебното производство.

34. Съгласно член 157 производството се прекратява, когато молбата е трябвало вече да бъде отхвърлена на такива основания. Съгласно член 157/A, параграф 1 в хипотезата, в която не е било налице такова основание за отхвърляне на молбата, но същевременно компетентността на унгарските съдилища не може да се определи на друго основание, сезираният съд прекратява производството, когато по-специално ищецът не се е явил на първото съдебно заседание, нито е представил писмено становище.

Факти, производство и преюдициални въпроси

35. В акта за преюдициално запитване се представя следният фактически и процесуален контекст на спора в главното производство.

36. Пътувала със самолет пътничка е прехвърлила правата си на обезщетение за забавянето на полета ѝ на Flight Refund Ltd (наричано по-нататък „Flight Refund“) — дружество със седалище в Обединеното кралство, специализирано в събирането на подобни обезщетения. Flight Refund подава молба пред унгарски нотариус за издаване на европейска заповед за плащане срещу дружество Deutsche Lufthansa AG (наричано по-нататък „Lufthansa“), установено в Германия. То обосновава молбата си за сумата от 600 EUR, с мотива че вследствие на цесията има право на

обезщетение срещу Lufthansa поради закъснението на полет LH7626⁹.

37. Нотариусът издава европейска заповед за плащане, без да провери мястото на сключване на договора, на изпълнението му, на настъпване на вредоносното събитие и на дейността на превозвача, в рамките на която е сключен договорът, нито местоназначението на полета. Нотариусът приема, че е компетентен, тъй като Унгария е държава — страна по Конвенцията от Монреал. Lufthansa подава възражение, като посочва, че опериращият превозвач на съответния полет е не то, а United Airlines¹⁰.

38. Адвокатът на Flight Refund заявява, че не може да посочи компетентният да разгледа спора съд. Поради това нотариусът иска от Kúria да определи компетентен съд, като посочва, че съгласно член 33, параграф 1 от Конвенцията от Монреал унгарските съдилища разполагат с компетентност за това, че не е възможно да се определи кой съд конкретно е компетентен да се произнесе по спора, тъй като нито една от страните не е със седалище в Унгария, че от молбата не е видно нито мястото на сключване на договора, нито мястото на изпълнението му, че полет LH7626 се изпълнява по маршрута между Нюарк и Лондон, поради което вредоносното събитие може да е настъпило в Съединените американски щати или в Обединеното кралство и че според Lufthansa опериращ превозвач на полетите по този маршрут е United Airlines.

39. Въз основа на позицията си относно това положение Kúria поставя на Съда пет преюдициални въпроса, първите три от които са свързани с искане за обезщетение въз основа на член 19 от Конвенцията от Монреал и с отношението между съдържащите се в тази конвенция правила за компетентността и тези в Регламента за ЕЗП и Регламент „Брюксел I“. Четвъртият въпрос се отнася до възможността за служебен преглед на европейската заповед за плащане, издадена в нарушение на релевантните правила, или за прекратяване на производството, а петият — до евентуалното задължение за определяне на унгарски съд, който, дори при липсата на какъвто и да било критерий за привързване, обосноваващ компетентността на унгарските съдилища, трябва да се произнесе в съдебното производство относно такава заповед.

40. Германското и унгарското правителство, както и Комисията представят първоначално писмени становища, които са съобщени по-специално на страните по главното производство.

41. Впоследствие адвокатът на Flight Refund се обръща писмено към Съда, като посочва, че както вече е уведомил Kúria, искането за обезщетение е предявено не на основание член 19 от Конвенцията от Монреал, а на Регламента за въздушните пътници, макар претендираното основание за компетентност на унгарските съдилища да е член 33 от Конвенцията от Монреал. Адвокатът твърди, че не посочил основанието за искането в молбата, тъй като в нея липсвала предвидена за това графа, но като основание за компетентност в точка 14 от раздел 3 от формуляра конкретно се позовал на член 33 от Конвенцията от Монреал, тъй като тази разпоредба съдържа правило за компетентност при искане за обезщетение за вреди, причинени от закъснение при въздушен превоз, а в Регламента за въздушните пътници такава правило липсвало.

42. Предвид тази информация и на основание член 101, параграф 1 от Процедурния си правилник Съдът иска разяснения от Kúria относно това кое е правното основание на разглежданото в главното производство искане и кой е опериращият полета въздушен превозвач за целите на Регламента за въздушните пътници.

9 — От договора за цесия и от молбата за издаване на европейска заповед за плащане, съдържащи се в изпратената от Kúria до Съда преписка, е видно, че пътничката е с адрес в Будапеща, че Flight Refund е определило свой унгарски адвокат да действа от негово име и за негова сметка и че този адвокат е подал молбата пред нотариуса.

10 — От възражението, което също е приложено към преписката, е видно, че твърдението е добавено на празно място под текста в долната част на стандартния формуляр, който не съдържа раздел за посочване на основанията за възражението. Във възражението си Lufthansa не поставя въпроса за компетентността.

43. В отговор Kúria уточнява, че искането на Flight Refund действително е на основание членове 6 и 7 от Регламента за въздушните пътници, но че позоваването на компетентността на унгарските съдилища е на основание член 33 от Конвенцията от Монреал. С оглед на това Kúria оттегля първите си три въпроса и променя петия. Тъй като обаче националните процесуалноправни норми не му позволяват да събере доказателства по съществуването на делото, той не може да предостави допълнителна информация относно опериращия полета въздушен превозвач.

44. Понастоящем двата поставени на Съда преюдициални въпроса гласят:

- „1) Може ли европейска заповед за плащане, която при издаването ѝ не е съобразена с целта на [Регламента за ЕЗП] или е издадена от орган, който няма международна компетентност, да бъде предмет на служебен преглед? Или при липсата на компетентност съдебното производство, образувано вследствие на възражение, трябва да се прекрати служебно или въз основа на направено искане?
- 2) Ако компетентен да разгледа делото е унгарски съд, следва ли уреждащото компетентността релевантно правило да се тълкува в смисъл, че сезираният във връзка с определянето ѝ Kúria трябва да посочи поне един съд, който при липсата на определен от процесуалното право на държавата членка компетентен съд е длъжен да разгледа по същество спора, възникнал при повдигането на възражение?“.

45. В отговора си Kúria по-нататък посочва, че все още е от съществено значение да се определи дали, ако в Регламента за въздушните пътници не се съдържат необходимите правила, компетентността по отношение на процедурата за европейска заповед за плащане, с която се предявява вземане съгласно посочения регламент, следва да се урежда от Конвенцията от Монреал, от Регламент „Брюксел I“ или от други правила. Освен това според Kúria е необходима яснота по въпроса дали член 17, параграф 1 от Регламента за ЕЗП предвижда правило за компетентност, което, независимо от Регламент „Брюксел I“, определя компетентността на съдилищата на държавата членка по произход.

46. След съобщаването на отговора на Kúria и преформулираните въпроси само Унгария представя допълнително писмено становище. Насрочването на съдебно заседание не е било поискано и такова не е било проведено.

Преценка

По допустимостта на преюдициалното запитване

47. Становището на германското правителство е, че преюдициалното запитване може да е недопустимо или в неговата цялост на основание, че Flight Refund е прекратило дейността си, както личи от интернет страницата на дружеството, или, що се отнася до първите три въпроса — че тълкуването на Конвенцията от Монреал не е релевантно за определяне на предмета на спора в главното производство.

48. Тъй като Kúria е потвърдил, че производството е все още висящо пред него, и е оттеглил първите си три въпроса, по-нататъшното разглеждане на тези аспекти не е необходимо.

Преценка на преюдициалното запитване по същество

49. Основният въпрос по настоящото дело е следният: какво трябва да се направи, когато европейска заповед е издадена от орган в държава членка, чиито съдилища не са компетентни да разгледат спор относно предявеното в заповедта вземане, и когато поради повдигнато възражение съдебното производство трябва да продължи пред „компетентните съдилища на държавата членка по произход“? Както отбелязва германското правителство, в Регламента за ЕЗП няма правило, което да урежда подобно положение.

50. С въпросите си Kúria предвижда две възможни решения. Първо, без да е необходимо да определя съд, който да разгледа по същество съответното искане, Kúria може сам да извърши преглед на европейската заповед за плащане и да установи, че тя е невалидна — като приеме, че явно е била издадена погрешно с оглед на предвидените в Регламента за ЕЗП изисквания — или да прекрати производството. Второ, макар да липсва определяемо основание за компетентност, Kúria може да трябва да определи унгарски съд, който да разгледа искането.

51. Преди да се разгледа обаче доколко е приложим някой от тези подходи (очевидно нито един от тях не може да се приеме като подход, който законодателството *изисква*, и поради това е за предпочитане да се разглеждат заедно), според мен е полезно да се провери какво е или не е направено досега по делото, като се има предвид какво би следвало да се направи. Намирам за редно да се отбележи, че сложното положение, с което Kúria трябва сам да се справи, се дължи главно на елементарните грешки, допуснати, на първо място, от Flight Refund и неговия адвокат, и впоследствие от нотариуса, издал европейската заповед за плащане. С тези грешки действително се осуетява постигането на целта на Регламента за ЕЗП за опростяване и ускоряване на съдебните спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания¹¹.

52. Преди всичко Flight Refund не е трябвало да се позовава на Конвенцията от Монреал, за да обоснове компетентността за издаване на европейската заповед за плащане срещу Lufthansa в Унгария¹². Съгласно член 6 от Регламента за ЕЗП компетентността се определя „в съответствие със съответните правила на правото на Общността, по-специално на Регламент (ЕО) № 44/2001“. Макар да е възможно „съответните правила на правото на Общността“ по принцип да включват Конвенцията от Монреал, Съдът вече е постановил, както се посочва в писмените становища, че компетентността по отношение на искане се урежда само от Регламент „Брюксел I“¹³. Освен това в „Указания за попълване на молбата“ ясно се посочва, че следва да се спазват разпоредбите на Регламент „Брюксел I“ (вж. точка 20 по-горе). Във всеки случай всяко предвидено в Конвенцията от Монреал правило за компетентност очевидно се отнася до производство във връзка с искове, уредени с тази конвенция, а не до такива, уредени с други актове. За разлика от Регламент „Брюксел I“ Конвенцията от Монреал няма за цел да установи общоприложими правила за компетентност.

11 — „О, колко объркана мрежа плетем, когато за пръв път си служим с лъжата!“ [свободен превод] пише сър Уолтър Скот в „Мармион“ (част VI, XVII). Не обвинявам в измама нито една от страните, но изплетената мрежа тук наистина е объркана и може да послужи и на най-хитрия преподавател по право, за да обърка студентите по изпитен въпрос.

12 — Няма данни дали Flight Refund е установило контакт с Lufthansa, преди да подаде молба за издаване на европейска заповед за плащане. Това очевидно е текущата практика на дружеството според интернет страницата му (<http://flight-refund.eu/>). Възможно е то да е установило контакт, но Lufthansa просто да не е отговорило. Ако случаят е такъв, Lufthansa трябва да носи известна отговорност за последвалото объркване, тъй като един кратък отговор, който да изясни, че Airlines е било опериращият въздушен превозвач (вероятно) би спрял издаването на европейската заповед за плащане срещу него.

13 — Решение Rehder (C-204/08, EU:C:2009:439, т. 26—28 и цитираната съдебна практика).

53. Второ, дори като се позовава на Конвенцията от Монреал, адвокатът на Flight Refund би трябвало да знае, че има две различни унгарски редакции на този акт¹⁴, като и двете не са автентични, но поне едната може да се тълкува в смисъл, че „на територията на една от държавите — страни по конвенцията“, *не е* самостоятелно и достатъчно основание за компетентност, и поради това позоваването на автентичен текст на конвенцията е от съществено значение.

54. Трето, нотариусът, който е получил молбата за издаване на европейската заповед за плащане, е следвало да провери твърдението на Flight Refund, че е компетентен да я разгледа на основание член 33 от Конвенцията от Монреал. Вярно е, че член 8 от Регламента за ЕЗП позволява извършването на такава проверка под формата на „автоматизирана процедура“, а това несъмнено може да доведе до грешки. От друга страна, за целите на Регламента за ЕЗП унгарските нотариуси са съдебни органи и като такива се счита, че притежават познания в областта на правото, което прилагат, или поемат отговорност за начина, по който то се прилага.

55. Следователно както адвокатът на Flight Refund, така и нотариусът е трябвало да разгледа възможните основания за компетентност с оглед само на Регламент „Брюксел I“. Тези основания могат да бъдат представени, както следва.

56. Първата възможна компетентност в системата на Регламент „Брюксел I“ е тази на съдилищата на държава членка, в която ответникът има местоживееене (член 2, параграф 1), като в настоящия случай това е Германия. Втората — по дела, свързани с договори — е тази на съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение (член 5, параграф 1, буква а). Тъй като искането за обезщетение произтича от твърдяно закъснение при пристигане, според мен мястото на изпълнение трябва да бъде мястото на пристигане, а именно Лондон. Ето защо съдилищата на Германия или Великобритания са тези, от които е най-логично да се иска издаване на европейска заповед за плащане и за които е най-сигурно, че са компетентни.

57. Трета възможност може да представляват съдилищата на мястото, където е разположен клонът, агенцията или представителството на Lufthansa (член 5, параграф 5), ако билетът е закупен от такъв клон, агенция или представителство. Възможно е това да е така и по този начин да се обоснове компетентността на унгарските съдилища, тъй като очевидно пътничката пребивава постоянно в Унгария. Необходимо е обаче Kúria да изследва този въпрос, понеже изглежда, че на този етап няма доказателства за това къде е закупен билетът.

58. Може да се отбележи — макар да не е пряко от значение — че като се изключи несъществуващото основание „на територията на една от държавите — страни по конвенцията“, трите посочени по-горе основания за компетентност съответстват на тези по член 33, параграф 1 от Конвенцията от Монреал.

59. Друго възможно основание за потвърждаване на компетентността на унгарските съдилища е свързано с местоживееенето на пътника. Вярно е, че ако е общоприложимо, правилото от унгарския закон, позволяващо да се образува производство в Унгария от физическо лице, което има местоживееене или обичайно пребиваване в Унгария, срещу юридическо лице, което няма седалище там¹⁵, не изглежда напълно съвместимо с Регламент „Брюксел I“. Подобно правило би било напълно противоположно на общото правило в Регламент „Брюксел I“, което отдава предпочитание на съдилищата на държавата членка, в която ответникът има

14 — Вж. бележка под линия 6 по-горе.

15 — Член 30, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс: вж. точка 29 по-горе.

местоживеене¹⁶. Съществуват обаче обстоятелства, при които Регламентът допуска такава възможност, а именно когато физическото лице е потребител и завежда дело срещу другата страна по потребителски договор, който, ако е договор за транспорт, е част от туристически пакет¹⁷.

60. Във всеки случай Kúria следва отново да провери обстоятелствата, свързани с въпросния договор. Освен това се съмнявам дали е възможно позоваване на подобно основание за компетентност, когато въпросният потребител е прехвърлил вземането на агенция за събиране на вземания като Flight Refund. Макар прехвърлянето на вземане да не се разглежда в Регламент „Брюксел I“¹⁸ и да не ми е известна съдебна практика по този въпрос, ясно е, че изключението, чрез което на съдилищата по местоживеене на потребителя може да бъде предоставена също такава тежест, каквато и на тези по местоживеене на ответника, има за цел да освободи по-слабата страна по договора от необходимостта да предяви вземане пред чуждестранни съдилища¹⁹. Това съображение не се прилага, когато ищецът не е слабата страна по договора — т.е. потребител — а професионална агенция за събиране на вземания²⁰.

61. Накрая, възможно е условията, уреждащи продажбата на билета, да съдържат клауза за компетентност. Ако това е така, валидността ѝ следва да се прецени с оглед на разпоредбите на член 23 и евентуално на член 17 от Регламент „Брюксел I“²¹.

62. С оглед предоставената информация ми се струва, че наличието на международна компетентност на унгарските съдилища на основание Регламент „Брюксел I“ за разглеждане на искането за обезщетение по Регламента за въздушните пътници не може да се отхвърли напълно, но че нито Съдът, нито Kúria не разполагат с ясно свидетелстващи за тази компетентност данни. Може да се каже, че Конвенцията от Монреал не предоставя правно основание за такава компетентност, а за установяването ѝ съгласно Регламент „Брюксел I“ е необходима повече информация.

16 — Вж. точка 7 по-горе.

17 — Вж. точка 9 по-горе.

18 — Напротив, член 14, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения („Рим I“) (ОВ L 177, стр. 6 и поправка в ОВ L 309, 2009 г., стр. 87) предвижда: „Отношението между предишен и нов кредитор по доброволно прехвърляне на вземане или договорна суброгация на вземане срещу трето лице („длъжник“) се урежда от правото, което се прилага за договора между предишния и новия кредитор“. За съжаление тази стълкновителна норма не допринася за решаването на отделния въпрос за компетентността на съда, който да разгледа искането срещу Lufthansa. Ако това беше постигнато, въпросът щеше да е прост, тъй като договорът за цесия между Flight Refund и пътничката предвижда, че въпроси, които не са уредени в договора, се уреждат от унгарското право и че споровете между страните попадат в обхвата на изключителната компетентност на Budai Központi Kerületi Bíróság (Централен районен съд на Буда). От друга страна, въпреки че по силата на член 14, параграф 2 от Регламент № 593/2008 „условията, при които договорът за прехвърляне на вземането може да се противопостави на длъжника“, следва да се определят от унгарското право, по мое мнение не може да се стигне до подчиняване на Lufthansa, която не е страна по договора, на компетентността на съд, която не произтича от Регламент „Брюксел I“.

19 — Сходни правила се прилагат за процесуални действия, извършени от притежател на полица, застраховано лице или ползвател срещу застраховател или от работник или служител срещу неговия работодател, като в съображение 13 от Регламент „Брюксел I“ се пояснява, че разпоредбите имат за цел да защитят по-слабата страна чрез по-благоприятни правила за компетентност.

20 — На интернет страницата си Flight Refund се представя като „Вашият юридически помощник“ и специалист по събиране на вземания. От интернет страницата е видно също, че понастоящем Flight Refund извършва търговската си дейност под името „Flight Refund Kft.“, дружество с ограничена отговорност, регистрирано в Унгария, със седалище в Будапеща, и е обвързан агент на PannonHitel Zrt., също регистрирано в Унгария частно дружество. По мое мнение обаче промяната на седалището не е от значение, тъй като i) производството е образувано по искане на Flight Refund Ltd, регистрирано в Обединеното кралство, и ii) дружество с ограничена отговорност не е потребител и поради това мястото му на установяване не може да обоснове компетентност.

21 — Вж. точка 10 по-горе.

63. Kúria е уведомил Съда, че няма право да разгледа доказателствата по съществуването на делото. Въпреки че не е задача на Съда да тълкува унгарското право, струва ми се напълно възможно цитираните от Kúria и посочени в точка 29 и сл. разпоредби да не изключват разглеждането на доказателства, свързани с допустимостта. Във всеки случай считам, че в съответствие с постоянната практика на Съда унгарският Граждански процесуален кодекс трябва да се тълкува по такъв начин, че да се осигури пълното действие на разпоредбите на правото на ЕС, включително на тези, уреждащи компетентността²².

64. Kúria не би срещнал затруднения, ако пълната проверка на всички релевантни по отношение на компетентността факти с оглед на Регламент „Брюксел I“ докаже, че унгарските съдилища са компетентни да разгледат искането на Flight Refund срещу Lufthansa въз основа на тълкуването на Регламента за въздушните пътници от страна на Съда.

65. Ето защо по-нататък ще изхождам от предположението, че такава проверка е извършена и е довела до извода, че посочените съдилища не са компетентни да се произнесат по искането. При тези обстоятелства Kúria просто не е в състояние да посочи компетентен съд в държавата членка по произход, пред който може да продължи производството в съответствие с правилата на редовното гражданско производство, както предвижда член 17, параграф 1 от Регламента за ЕЗП.

66. Сагата обаче не приключва с немисленото издаване на европейската заповед за плащане от страна на нотариуса.

67. Тази заповед е изпратена на Lufthansa, което подава възражение. Макар да не е длъжно, Lufthansa посочва основанията, на които отрича да носи отговорност, а именно че не е опериращ въздушен превозвач на съответния полет. Ако това може да се счита за явяване пред съда за целите на член 24 от Регламент „Брюксел I“, то би могло да предостави компетентност на унгарските съдилища²³. Съдът обаче приема, че подаването на възражение срещу европейска заповед за плащане, дори когато се придружава от основания по същество на делото, не може да се счита за явяване пред съда за целите на член 24 от Регламент „Брюксел I“²⁴.

68. Последниците от подаването на възражение са, първо, че в съответствие с член 18 от Регламента за ЕЗП европейската заповед за плащане не може да бъде обявена за изпълнима, и второ, че съгласно член 17, параграф 1 от посочения регламент производството следва да продължи пред „компетентните съдилища на държавата членка по произход“.

69. При такова развитие на производството искането на Flight Refund би изглеждало в неопределено положение. Издадена е европейска заповед за плащане, която не може да бъде обявена за изпълнима. В Регламента за ЕЗП ясно се посочва, че производството трябва да продължи в държавата членка по произход, а именно Унгария.

70. Това определено би бил правилният подход, ако съдилищата на държавата членка имат международна компетентност да разгледат искането, което по принцип щеше да е така, ако органът, издал европейската заповед за плащане, беше проверил правилно компетентността си в съответствие с членове 6 и 8 от Регламента за ЕЗП. Изглежда обаче, че законодателят не е предвидил в пълнота възможността съдилищата на държавата членка по произход да нямат международна компетентност, за да разгледат съответното вземане.

22 — Що се отнася до Брюкселската конвенция, която предхожда Регламент „Брюксел I“, вж. решение Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, т. 20 и цитираната съдебна практика). Като пример, свързан с Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183), вж. също решение Purucker (C-256/09, EU:C:2010:437, т. 99 и цитираната съдебна практика).

23 — Вж. точка 11 по-горе.

24 — Решение Goldbet Sportwetten (C-144/12, EU:C:2013:393, т. 38—41).

71. Освен това, макар член 1, параграф 2 от Регламента за ЕЗП да предвижда, че този регламент не възпрепятства ищец да предяви иск, като използва друга процедура, според мен това не може да се тълкува в смисъл, че едновременно с разглеждането на искането и изпълнението на заповедта е допустимо провеждането на друга процедура, която може да доведе до двойно изпълнение. Доколкото процедурата за европейска заповед за плащане не е прекратена, член 27 от Регламент „Брюксел I“ изглежда по-скоро възпрепятства който и да било друг съд да се произнесе по искането.

72. Както отбелязах²⁵ и както се посочва в представените на Съда становища, законодателството не предвижда изрично разрешение при обстоятелства като тези в главното производство. Следователно трябва да се намери разрешение, което да не противоречи на законодателството и да позволява да се приключи процедурата за европейска заповед за плащане, Flight Refund да предяви вземането си (ако все още иска това), а Lufthansa да се защити пред съд, който е компетентен за целите на Регламент „Брюксел I“.

73. Във възражението си Lufthansa не повдига въпроса за липсата на териториална компетентност на нотариуса. Дори да го беше направило обаче, не виждам как това би могло да промени процесуалното положение. Според мен последиците от възражение, за което не е предвидено, че трябва да посочва основанията, на които е повдигнато, биха били същите като при обстоятелствата в главното производство: пак щеше да е необходимо производството относно вземането да продължи пред компетентните съдилища на държавата по произход и щеше да е налице невъзможността да се намери такъв съд.

74. На основание член 20, параграф 2 от Регламента за ЕЗП Lufthansa вероятно би могло да повдигне въпроса за териториалната компетентност на нотариуса след изтичането на срока за подаване на възражение (и по този начин, имплицитно, едва след като европейската заповед за плащане е обявена за изпълнима), с мотива че заповедта „очевидно е била издадена погрешно, като се имат предвид изискванията, предвидени в настоящия регламент“ — твърдение, което според мен трябва да се тълкува в смисъл, че включва издаването на заповедта от орган с явна липса на международна компетентност съгласно Регламент „Брюксел I“. Това би довело до подаването на молба за преглед на заповедта от „компетентния съд в държавата членка по произход“, който би бил длъжен, ако установи, че прегледът е основателен, да обяви европейската заповед за плащане за невалидна. На този етап процедурата би приключила (без да се засяга възможността искът да бъде подаден отново по същата или различна процедура пред компетентен съд).

75. Не твърдя, че Lufthansa е трябвало да следва такава насока на действие — от търговска гледна точка изглежда малко вероятно това да е било в негов интерес. При все това считам, че си струва да се отдели време, за да се разгледа подобно положение и да се сравни с положението в главното производство.

76. Когато ответникът иска преглед съгласно член 20, параграф 2 от Регламента за ЕЗП, ясно е, на първо място, че трябва винаги да има „компетентен съд в държавата членка по произход“, който да извърши прегледа, дори ако в тази държава няма съд, компетентен да разгледа съответното вземане, какъвто действително може да бъде случаят. В противен случай не би могло да се отстранят пропуски в случаите, когато европейска заповед за плащане е била издадена от орган, който няма международна компетентност, а трябва да е възможно да се направи това.

25 — Вж. точка 49 по-горе.

77. Ясно е също, че след като Регламента за ЕЗП не урежда установяването на компетентния съд, съгласно член 26 от същия регламент то следва да бъде уредено от националното законодателство. Следователно в Унгария националното законодателство²⁶ следва да се тълкува по такъв начин, че ако определянето на компетентен съд не произтича автоматично например от мястото на установяване на нотариуса, който е издал европейската заповед за плащане, Кúria трябва да има както възможността, така и задължението да определи компетентен съд. Ако заповедта е била издадена погрешно, този съд трябва да прекрати производството и да обяви нищожността на заповедта. Компетентният в такъв случай съд обаче не е този, който е компетентен да разгледа съответното искане. Това е съдът, който е компетентен да провери законосъобразността на европейската заповед за плащане.

78. По същество обаче разглежданото в главното производство положение е именно такова. По принцип Кúria е длъжен по силата на задълженията си, произтичащи от унгарския Граждански процесуален кодекс във връзка с разпоредбите на член 17, параграф 1 от Регламента за ЕЗП и задължението му да осигури пълната ефективност на правилата за компетентност на правото на ЕС, да определи съда, който да е компетентен да разгледа съответното искане. За тази цел той трябва да разгледа всички релевантни за определянето му факти. Кúria не може да го определи единствено ако установи, че унгарските съдилища нямат международна компетентност.

79. Следователно логичният подход при това положение е да се определи съд, който е компетентен да провери валидността на европейската заповед за плащане, ако ответникът е поискал преглед по член 20, параграф 2 от Регламента за ЕЗП, и който има и материална компетентност да разглежда такъв вид искания. По-нататък, съгласно член 26, параграф 1 от Регламент „Брюксел I“ този съд е длъжен да прогласи, че не е компетентен да разгледа искането, освен ако ищецът не се е явил пред него само за да оспори компетентността му. В такъв случай ищецът може да предяви вземането пред всеки друг компетентен съд. Ако ответникът се е явил пред съда с друга цел, компетентността на съда се определя съгласно член 24 от Регламент „Брюксел I“ и производството може да продължи в съответствие с член 17 от Регламента за ЕЗП.

80. По мое мнение подобно решение, което съответства най-общо на предвиденото във втория въпрос на Кúria, не противоречи по никакъв начин на релевантното законодателство. Несъмнено то би могло да породи проблеми, ако няма определяем съд, който да притежава както компетентност да провери валидността на европейската заповед за плащане, така и материална компетентност да разглежда такива искания.

81. Другото решение, предложено в първия въпрос на Кúria, би изисквало самият той да извърши служебен преглед на европейската заповед за плащане. Макар чрез него наистина да се постига очевидно очакваният резултат по начин, който не се различава съществено от другото решение, според мен то съответства в по-малка степен на разпоредбите на Регламента за ЕЗП, доколкото член 20 от посочения регламент не предвижда служебен преглед, а само преглед по искане на ответника.

26 — На интернет страницата на проекта за европейско съдебно право прилагане (http://www.europe-eje.eu/sites/default/files/pj/dossiers/ipe_hongrie_english.pdf) относно европейската заповед за плащане в Унгария се отбелязва само, че: „прегледът, посочен в член 20, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1896/2006, се урежда от унгарските нормативни актове относно допустимостта на възобновяването на производства (Граждански процесуален кодекс)“.

Заклучителни бележки

82. В настоящия случай материалният интерес в главното производство е малък²⁷, макар да признавам, че той може да бъде значително по-голям в други процедури за европейска заповед за плащане. При всички сходни положения обаче оптималното решение на поставения проблем е ясно: в интерес на всички страни процедурата за европейска заповед за плащане трябва да бъде прекратена, за да може при желание вземането да бъде предявено пред компетентен съд. Ако въпросът беше повдигнат пред по-долна инстанция, по всяка вероятност можеше да се намери прагматично решение, без да се отправя преюдициално запитване до Съда.

83. Въпросът обаче трябва да бъде решен от съд, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право и който следователно, съгласно член 267, трета алинея ДФЕС, няма друга възможност, освен да поиска преюдициално заключение. Kúria е изпълнил лоялно това задължение. Ето защо, въпреки че всяко от посочените от самия Kúria решения (по мое мнение) би могло да доведе до удовлетворителен резултат, Съдът трябва да разгледа случая обстойно.

84. Според мен за такива дела в най-голяма степен би било подходящо да не подлежат на толкова обстойно разглеждане, като спрямо тях бъде приложена или т.нар. процедура „зелена светлина“, често защитавана от моя предшественик на поста сър Франсис Джейкъбс²⁸, или някой друг механизъм. Предвид все по-голямата натовареност на Съда и натиска върху него да се произнеса бързо в отговор на въпросите, поставени от национални съдилища, може да е целесъобразно да се възобнови обсъждането на този въпрос.

Заклучение

85. Предвид всички гореизложени съображения считам, че Съдът трябва отговори на поставените от Kúria въпроси по следния начин: Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане трябва да се тълкува в смисъл, че когато

- a) европейска заповед за плащане е издадена от съд или орган на държава членка, но основания за териториална компетентност на съдилищата на тази държава членка по отношение на предявеното вземане не могат да бъдат установени,
- b) ответникът е подал възражение и поради това в съответствие с член 17, параграф 1 от Регламент № 1896/2006 производството трябва да продължи пред компетентните съдилища на тази държава членка в съответствие с правилата на редовното гражданско производство и
- в) съгласно тези правила висшестоящ съд трябва да определи такъв компетентен съд,

27 — Главният иск е за 600 EUR. Съгласно договора за цесия, сключен между между Flight Refund и пътничката, Flight Refund има право на 25 % от тази сума (150 EUR), ако искът бъде уважен, в противен случай няма да получи нищо. При подобни обстоятелства не е изненадващо, че Flight Refund не е положило никакви специални усилия и не е отделило средства, за да съдейства на Kúria или на Съда да решат поставения проблем, който е възникнал отчасти вследствие на пропуск от страна на законодателя и отчасти поради липса на професионална добросъвестност от страна на самото Flight Refund, на неговия адвокат и на нотариуса, който е издал европейската заповед за плащане. Освен това, предвид разглеждания материален интерес и твърдото убеждение на Lufthansa, че в никакъв случай не носи отговорност, не е учудващо, че Lufthansa също не проявява загриженост в това отношение.

28 — Вж. например речта му „Европейските юрисдикции и Обединеното кралство — какво е бъдещето? Нова роля за английските юрисдикции“ (The European Courts and the UK — What Future? A New Role for English Courts), произнесена на 13-ата конференция на Комитета за правна реформа, 18 ноември 2014 г. (<http://www.barcouncil.org.uk/media-centre/speeches,-letters-and-reports/speeches-of-interest/>).

висшестоящият съд следва да определи кой съд е компетентен да се произнесе по валидността на европейската заповед за плащане, ако ответникът е поискал преглед по член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, и има материална компетентност относно въпросния вид вземания.